

Jordi Poch i Sabaté

Dia 1

Surto a passejar amb la Lertxa. La Lertxa és la meva gossa; i ja s'albira, des del cap damunt del Carrer Nou, moviment de gent diversa. Un flux intermitent de gent amb una direcció comuna. Així m'ho sembla. L'Ajuntament de Vallbona d'Anoia.

S'hi fa entrega del premi al cartell de la Festa del Roser d'enguany. Concurs que anualment es convoca des de fa una pila d'anys ja. És l'únic concurs que premia el talent vallbonenc i comarcal en qüestió d'art. Fa uns anys, algun govern municipal engrescat, va convocar un concurs literari que tan sols va tenir una edició, diria, i on recordo que vaig fer de jurat, juntament amb no se qui. Vam premiar a una amiga.

Pel recorregut habitual he saludat a una veïna que no m'ha reconegut per, finalment, cridar-me pel nom. Alguns, encara ara, em diuen pel nom del meu germà gran i jo els saludo com si res. Em fa gràcia realment.

Passejo i observo les fonts preparades per cremar, pel carrer major i per la Plaça de l'Església. El correfoc farà inici a les 22h i ja té a punt les guspies. Els portals de les cases es comencen a protegir amb cartrons i cinta adhesiva. Alguns amb més fortuna i gràcia que d'altres. Algunes cases no ho estan encara, de protegides, o bé no ho faran. No tenen ningú que les guardi.

Se senten els tambors i al cap de pocs minuts, un tro. Assenyala l'inici del correfoc. Bé, faltaran encara dos avisos més. Mentrestant, els tambors no deixaran de sonar.

Torna a ser l'hora de passeig amb la Lertxa i he de canviar el recorregut perquè es veu afectat pel correfoc. En veig l'inici. En sento els tambors. La gent: impacient. I al tercer tro, es fa el silenci, trencat de seguida per l'emoció de la gentada que espera el foc i el ball. Foscor i silenci. Que es trenca per l'esglai i els nervis del primer correfoc, d'alguns: eufòria continguda. S'encenen les fonts i xiulen les primeres carretilles de xiulet mentre els tambors no deixen de sonar: com un mantra.

Deixem que passin. Que cremin. Que es formin nuvolades de fum blanc i espès, amb aquella olor, de pólvora cremada.

Cotxes d'ADF, Protecció Civil i ambulància. Una trilogia de la protecció. Al terra es veuen les marques de les fonts. Restes de pólvora cremada. Cilindres de cartró reforçat amb anella de plàstic groga. No sóc massa amant dels correfocs. M'atabalen. Foscor, soroll, multitud.

Corren Carrer Nou avall, cremant el carrer, deixant un rastre de fum pels qui van al darrere: cotxes oficials i la brigada municipal. Un diable s'esmuny de la crema, se'l veu preocupat, buscant alguna cosa, observant el terra de forma minuciosa. No feia ni deu minuts que havia començat l'espectacle i ha d'abandonar la crema perquè se n'ha donat compte que ha perdut alguna cosa. Les claus de casa. L'anell de casament. La cartera. La droga.

És molt fosc i les llums dels cotxes d'emergències em fan mal als ulls. Una cosa exagerada. Em rebenta el cap tanta contaminació lumínica agressiva. Massa estimulació pels meus ulls fotosensibles. Una bola de fum creix damunt Vallbona i es va bellugant, juntament amb el so, a mida que el correfoc avança i es difumina cada cop més.

Després: més olor de pólvora cremada.

Dia 2

El concert de Crim va ser un clam. Un cop de puny. Una font d'energia inesgotable davant d'unes 800 persones entregades al Punk Rock dels tarragonins. Potser un miler d'ànimes, joves i no tan joves, cantant els seus himnes sense vacil·lar. Posada en escena clàssica i actitud punkrocker. El camp de futbol es va convertir en l'escenari idoni. Ja fa uns anys que sembla consolidar-se com a zona de foodtrucks on poder sopar i fer amena l'espera abans dels Hotel Cochambre, que van escalfar l'ambient prèviament. I, com tota zona d'oci, amb un punt lila.

Sempre dos ambients. Diversos. La nit ja ho té això que és fosca i diversa. Ambients, sovint, no sempre, antagònics. Que no solen combinar massa bé. No són bàndols, no. Encara no. Ho seran si no s'hi posa solució. Són actituds enfront la vida, marcades per l'edat, la incomprensió, la manca d'esperances i la realitat viscuda els darrers anys. La cervesa es va acabar abans que els Crim llancesin els seus darrers himnes.

La tensió augmenta. Es veu, es nota, però la festa continua. Ho ha de fer. També hi ajuda que no sabem beure, ni, per descomptat drogar-nos. Però això donaria per un altre crònica. Em deixo la testosterona, que també hi juga en aquest matx. La masculinitat. Les noves masculinitats que semblen atacar les velles maneres de ser hòmens. I a vegades de la mateixa forma. I aleshores, ja hi som. Apareix la violència, que sempre hi és. Verbal primer. Física després. I no sabem trobar-li els motius, i ens encallem en discussions amb alè d'alcohol, i a sobre ens violentem per intentar-ho.

Irracionalment. O amb tota raó. I la cosa acaba a hòsties. Un símbol latent, permanent, que identifica les nostres societats: la violència. Una pena. Massa joves per tanta violència. Massa llençols perduts. El no poder-hi fer dels grans, dels responsables que donen la cara per mantenir les

festes en pau i la intolerància dels joves a qui els han llevat el futur. La irracionalitat campa, l'educació s'esmuny.

Sembla que la mediació dóna els seus fruits però la tensió no marxa i no desapareix. És latent.

Fins la propera celebració. O la propera ensopegada.

Com sempre, el dinosaure no surt de l'habitació.

Un darrer apunt sobre el Punt Lila. En l'iceberg de les violències masclistes, són majoria les noies que han vist o han patit agressions físiques i abús sexual. Les qui, al capdavant, pateixen les violència masclista.

Dia 3

Diumenge de Roser. Dia de mercat d'artesanía. Veïnes auto ocupades amb diverses aficions mostren el seu art i artesanía mentre els vilatans passegen o fan temps per anar a votar. Algunes compres per obligació i altres per compromís mentre a la plaça es preparen els actes que s'aniran celebrant al llarg del matí. Converses impostades. Són les 9:30h i tots els paradistes estan a punt. Cares de son. A les 10h l'ambient ja és de mercat. De festa major. D'eleccions. No sabria dir si milloren o empitjoren la festa. Tensionar-la, potser. També postposen actes. Com el teatre, que se solia representar el diumenge. Salutacions obligades. Els primers visitants són veïnes responsables que van a votar. Ja han meditat el seu vot. Aquí cada casa s'ha d'organitzar a la seva manera. Hi trobem parades oferint artesanía de macramé, una altre que fa neules, una parella que ofereix melmelades i xútneis, la cervesera artesana i cooperativa de La Subversiva rega la jornada matinera amb cereal i llúpol. Hi ha actes pels més menuts. Garlandes de crema i les tradicionals. Matafaluga. El grup Xiula que es veu que ho estan petant bastant. No els veig. Els sento tan sols i els sento molt bé. Han omplert la plaça de canalla del poble però també amb famílies vingudes de les poblacions veïnes, disposades a passar-ho bé. Un èxit d'acte. Per acabar, un duet dolç, de bateria i teclat; ja per un públic més adult que estava més per la tertúlia i el vermut que per altre cosa.

Les garlandes es continuen venent, per arrodonir les postres.

I es van presentar en societat els dos gegants nous. Els vells gegants, Roser i Bartomeu, patrones del poble, els van jubilar, i la colla gegantera, els de la fal·lera! (DIC DUC FAC) s'honoren de tenir renovats nous companys, molt més lleugers. En Soldó i la Carol, un bandoler i una pagesa.

Mentrestant, totes les candidates, seguint el protocol no escrit, van anar desfilant pels diversos actes concorreguts. Desitjant-se sort.

Diverses generacions retrobades en ple Roser. Sembla que ens guardem aquestes dates per retrobar- nos amb coneguts, amics i familiars. I sempre amb un aire de nostàlgia al corroborar la realitat comercial del poble. Les mancances. Allò que ja no tenim. Ni tindrem.

I per fi arriba el dia més desitjat.

Dia 4

Passejant la Mare de Déu del Roser,
en processó.

Amb la cobla, l'estament religiós,
les autoritats locals i mestre de cerimònies.

L'ofici solemne, puntual.

La mantellina, el ciri.

Un repic de timbal

posa a lloc

peinetes, corbates i

mocador. Almorratxa,

bacina i estatal. I el liri.

No se n'oblidi!

Qui entra i qui surt

en aquesta dansa

baixa, administrada

-de color blau-

d'una vall,

vora el riu sinuós

-de color rosa-

que ens lleva la taula

amb roseres i

pabordes en aquest

nostre

poble camí,

de pas lleu, ral.

I sonarà el flabiol,

amb punteig suau
de compàs
ternari,
cercant la complicitat,
fent lliscar els peus
al so del contrabaix
Amb la plaça
glaçada.

Vuit compassos eterns, sota l'atenta mirada
de la Garlanda oblidada.
La irredempta
corranda que dansa en
binari.

Posteriorment, en un ambient més distès, es faran les fotografies protocol·làries, com si fossin estrelles de Jòlivut, amb cava i aperitius. És el moment de fumar i treure tensió. Però tan sols és una treva. Continuarà amb el sopar. Però aleshores ja tot fa baixada. Solen coincidir en època d'exàmens i la majoria dels joves que treuen ball estan estudiant. És una nit per gaudir. Queda encara el concert i el ball de gala que tanca la jornada i posa punt i final a les festes del Roser d'enguany. La resta, a seguir somiant. I passar la ressaca, festiva, electoral, i emocional. I dimarts, dia del gos. Païr-ho tot.